

Támogassa jövedelemadója 2%-ával az EMT-t!

Idén is, mint minden évben, az adófizető állampolgár felajánlhatja jövedelemadója 2%-át valamely civil szervezetnek.

A törvény előírásai szerint minden magánszemély rendelkezhet a befizetett jövedelmi adójának két százalékáról és átutalhatja azt, a 2000/26-os rendelet értelmében létrehozott nonprofit szervezet valamelyikének. Tulajdonképpen az egyébként az államkasszába jutó pénzüsszeget maga az adófizető irányíthatja át egy civil szervezet költségvetésébe. A gazdasági szakértők úgy is értelmezik ezt a rendelkezést, mint az állam közvetett támogatását a civil szervezetek számára, amelynek keretében azonban maga az adófizető polgár döntheti el, kit szeretne támogatni.

Azok az adófizetők, akik civil szervezeteket szeretnének jövedelemadójuk két százalékának megfelelő összeggel támogatni, ki kell kérjék a munkahelyükről az adófizetést igazoló dokumentumot (Fişa fiscală), a támogatás lebonyolításához szükséges adóigazolást, amelyet mellékelni kell a 2%-os támogatás rendelkező kitöltött űrlaphoz.

Továbbá ki kell tölteni a támogatásról szóló 230-as vagy 200-as számú nyomtatványt.

Azon személyek, akik csak fizetésük után adóznak, a 230-as nyomtatványt, akiknek más forrásból (ingatlan bérbeadása, szerzői jogdíj, stb.) származó jövedelmük is van, a 200-as nyomtatványt kell kitölteniük. Az űrlapok az EMT honlapjáról is letölthetők: www.emt.ro.

Amennyiben Ön nem tudja pontosan a befizetendő jövedelemadója 2%-át, az illető sort hagyja üresen, az adóhatóság kiszámolja majd a pontos összeget. Fontos az EMT adatait beírni a megfelelő helyre az alábbiak szerint:

Denumire entitate nonprofit
**Societatea Maghiară
Tehnică-Ştiinţifică din Transilvania-
EMT**

Cod de identificare fiscală
al entităţii nonprofit
5646615

Cont bancar (IBAN)
RO69BTRL01301205A34952XX

A kitöltött űrlapokat 2012. május 15-ig kell benyújtani vagy postázni a helyi adóhivatalhoz.

Előre is köszönjük támogatásukat!

Beszámoló a Marosvásárhelyi EMT Fiókszervezet 2011. évi tevékenységéről

2011-ben a marosvásárhelyi Bolyai János Tudomány és Technika házában sikeresen kezdte meg tevékenységét az EMT Marosvásárhelyi Fiókszervezetének szervezésében a *Tehetségtámogató műhely*, amely keretében a kibővített helyszínnek köszönhetően előadások és gyakorlati műhelytevékenységek megszervezésére került sor. Célul tűztük ki fiatal, alkotásra vágyó tehetségek felkarolását, olyan tevékenységek megszervezését, amelyek által tudomány és művészetben alkotók közösen dolgozhatnak.

Fontos mozzanata volt az alkotóműhely munkájának a *Tesztahid* építés, július hónapban, amelybe 16 tanuló kapcsolódott be a város különböző iskoláiból. A Műhely szakmai színvonalát Dr. Köllő Gábor, a KME tanára, Szabó András gépészmérnök, Dr. Csegzi Sándor fizikus, Hajdú Erzsébet fizika-kémia szakos tanár előadásai biztosították. A gyakorlati tevékenységeken megmutatkozott a kezdők kezűgyessége és leleményessége, ahol az ügyesebb munkákat díjaztuk.

Marosvásárhely képekben témában, az ifjú tehetségek megnyilvánulására adtunk alkalmat, ahol a Művészeti Líceum diákjai vettek részt, Kolombán Kántor Zita tanárnő vezetésével. Festményeikből 30 kiállításra került a Polgármesteri Hivatal tanácstermében, színes élményt nyújtva a látogatóknak, akik ráismerhettek városunk jellegzetes pontjaira, épületrészeire. Kiállítottak: Bakó Helén, Pataki Karola, Tőkés Tamás, Gagy Botond, Szitai Eszter, Vajda Boróka, Szilágyi Kinga, Iszlai Gáspár, Szabó Csongor, Máté Mihály, Szilágyi Nimród, László Judit, Miklós Melinda, Fazakas Júlia, Frigy Nóra, Simó Katalin, Török Abigél, Ványa Ágota, Fodor Abigél, Szócs Ágota, Lokodi Eszter, Domahidi Ildikó, Kalabér Tímea, Pataki Katalin, Ferencz Borbála, Szőke Zsuzsanna, Lokodi Mária, Simon Aliz, Bende Andrea diákok.

Marosvásárhely bemutatkozása révén a budapesti Művészetek Palotája által szervezett *Cifrapalota* program keretében újabb lehetőség adódott a fiatal tehetségek megmutatkozására igényes körülmények között. Több helyszínen zajló eseménysorozattal készültünk fel 2011. november 6-án, a 39 tagból álló kis csoportunkkal, amely tanárokból, művészekből, diákokból állt, workshop jellegű, művészeti technikákat bemutató és gyerekeket is foglalkoztató asztalokat rendeztünk be, kis kiállítási felülettel a Csiki Szabó Ágnes, Kolombán Árpád, Kálmán Enikő, Mona Bucur, Şerban Mariana művészek és tanárok munkáiból.

Kolombán Kántor Zita tanárnő vezetésével a Marosvásárhely képekben c. kiállítás munkáiból válogatva 20 festményből álló kiállítást szerveztünk. A kisebb gyerekeket játéksarok fogadta ötletes, leleményes foglalkozásokra Borka Katalin, Szatmári Zsuzsanna, Kovács Júlia, Gyarmati Zsuzsanna pedagógusok vezetésével.

A színpadon bábjáték, bohózat, tán-cénekek összeállításával a Művészeti Akadémia bábszínész hallgatói: Máthé Rózália, Gál Ágnes, Knédig Kornélia, Lukács Szilárd, Szabó Dániel, Lukács Emőke, a Maros Művészegetyűttes ifjú csoportjából Diós Brigitta Borbála, Tordai Ildikó, Szász Lóránd, Hánesz Edvin, valamint a Cojic család részvételével hangot kapott a Marosvásárhelyen élő művészeti hangulat.

Csegzi Sándor alpolgármester köszöntőjében párhuzamba állította a cifrapalota jelképét Marosvásárhely és Budapest fizikai valamint kulturális értelmezésében.

2011. dec. 15-én a Bolyai Házban az elmúlt év tevékenységeinek kiértékelésére, a résztvevők jutalmazására, valamint a Tehetségtámogató program évről-évre gyűltünk össze az országos elnökség jelenlétében, majd ezután Bolyai megemlékezésre, Bandi Árpád előadására, valamint a II. Bolyai-vacsorára került sor.

Csegzi Magdolna, ügyvezető

EMT-KONFERENCIÁK

XVI. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO 2012

2012. június 7-10., Csíksomlyó,
Jakab Antal Tanulmányi Ház

Szervezők:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT),
Építéstudományi Szakosztály
Hargita Megye Tanácsa

Elnök:

Dr. Köllő Gábor, az Építéstudományi Szakosztály elnöke

Program:

- csütörtök, június 7.
- érkezés, regisztráció, közös vacsora
- péntek, június 8.
- egész napos szakmai kirándulás idegenvezetővel
(Kézdivásárhely és a Kászonok környékén)
- szombat, június 9.
- plenáris előadások, szekció előadások
  - cégbemutatók
  - állófogadás
- vasárnap, június 10.
- hazautazás

Szekciók (a beérkező előadások függvényében):

- Acélszerkezetek
- Építéstechnológia, építésszervezés
- Építészet
- Építőanyagok
- Épületgépészet
- Hidépítés
- Környezetvédelem
- Lakásépítés
- Népi építészet
- Útépítés
- Vasbetonszerkezetek
- Vasútépítés

A konferencia hivatalos nyelve: magyar

Határidők:

Regisztrációs űrlap beküldése: 2012. április 30.
Előadásbejelentő űrlap
és teljes előadás beküldése: 2012. április 30.
Cégbemutató űrlap beküldése: 2012. április 30.

Bővebb információk és regisztráció: <http://epko.emt.ro/>
illetve az EMT titkárságán tel./fax: +40-264-594042,
+40-264-590825, mobil: +40-744-783237.
Kapcsolattartó személy: Pap Zsuzsa (zsuzsa@emt.ro)

XIII. Földmérő Találkozó 2012. május 10-13., Kolozsvár

A konferencia célja: kapcsolatteremtés a bel- és külföldi szakemberek és intézmények között, a hazai szakemberek ismereteinek, tájékozottságának bővítése a jelen és jövőbeli szakmai megoldásokba való gyors és hatékony bekapcsolódása, a változó szakmai követelmények nyomán követése, valamint a szakembereink jelen piaci körülmények közötti érvényesülési esélyeinek, a szakmai etika szükségességének és hatásainak elemzése.

A konferencia tudományos bizottsága

- Dr. Ferencz József,
az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke
- Dr. Ádám József, akadémikus, a Magyar Földmérési,
Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) elnöke,
Budapest
- Dr. Mihály Szabolcs, a Magyar Földmérési, Térképészeti és
Távérzékelési Társaság (MFTTT) alelnöke, Budapest
- Dr. Mélykúti Gábor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Karának dékánja
- Dr. Csemniczky László, GITA Műszaki Térinformatika
Egyesület elnöke, Budapest
- Márton Huba, Geotop Kft., Székelyudvarhely
- Dr. Rákossy Botond József, Topo Service Rt., Csíkszereda
- Dr. Suba István, Nagyvárad Egyetem

A konferencia témája

Műszaki Informatikai Fejlődés – Szakmai felkészültség – Piacorientált tudás

- A műszaki informatikai fejlődés szakmáinkra
vonatkozó hatásai: felszereltség és a szakmai
felkészültség modernizálódása
- Szakmai sikereink előfeltétele a piacorientált tudás
- Elért eredményeink

A konferencia programja

május 10., csütörtök: – délután regisztráció, elszállásolás
május 11., péntek: – konferencia megnyitó
– előadások
– cégbemutatók
– díszvacsora
május 12., szombat: – egész napos szakmai kirándulás
május 13., vasárnap: – hazautazás

Az egész napos kirándulás útvonala:

Kolozsvár – Magyargyerőmonostor – Magyarvalkó – Bánffyhunyard –
Jósikafalva – Tárnica-tó – Kolozsvár.

Ebéd Bánffyhunyardon.

Megjelent a FIRKA 2011/2012 – 4. száma

Bővebben információk, jelentkezési és előadás-bejelentő lapok a
<http://geodezia.emt.ro/> honlapon találhatóak.
Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

EMT-KONFERENCIÁK

V. Tudomány- és Ipartörténeti Konferencia

Nagyvárad
2012. június 21-24.

A konferencia célja:

- évenkénti rendszerességgel fórumot teremteni a tudomány- (matematika, műszaki- és természettudományok) és ipartörténettel foglalkozó Kárpát-medencei kutatók számára,
- létrehozni egy szervezeti keretet (Tudomány- és Ipartörténeti Szakosztályt) azoknak az erdélyi kutatóknak a számára, akik ahhoz csatlakozni óhajtanak, melynek célja régiós intézményként csatlakozni a Luxemburg központú Európai Kultúrutak két tagmozgalmához: a Vaskultúra, valamint az Ipartörténeti Kultúrutak Közép- és Kelet-Európai szervezetéhez.

Tematikák: matematika, természettudományok, bányászat, ipar, technika (gépészet, kohászat, építészet).

Jelentkezni lehet önálló kutatási eredményeket bemutató tudomány- és ipartörténeti előadásokkal vagy poszterekkel a matematika, a műszaki- és természettudományok, valamint az ipar bármelyik területéről.

A konferencia programja

június 21., csütörtök:	– délután regisztráció, elszállásolás
június 22., péntek:	– egész napos szakmai kirándulás
június 23., szombat:	– konferencia megnyitó – előadások – díszvacsora
június 24., vasárnap:	– hazautazás

Kirándulásiútvonal-tervezet:

Nagyvárad (villamostörténeti bemutató)–Mezőtelegd (középkori templom)–Feketeerdő (egykori üvegghuta–üveggyár)–Bodonos (aszfaltbányászat nyomai)–Pápfalva (felhagyott lignitbányászat)–Székelyhíd (régii borpince-sor, középkori templom)–Paptamási (borvízforrás és -töltő)–Bihar (kora-Árpád-kori földvár)–Szalárd (Adorján-vára)–Sítér (Árpád-kori festett templom)–Nagyvárad (reneszánsz-kori vár).

További információk az EMT titkárságán a 0264-590825, 594042 telefonszámokon és 2012. április 5-től a <http://ttk.emt.ro/> honlapon. Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

Természetkutató Diáktábor 2012

Helyszín: Algyógy, Fehér megye

Időpont: 2012. június 25-30.

Tervezett szakfoglalkozások a következő témakörökben:

földrajz, kémia, fizika, biológia, csillagászat, tudománytörténet.

Szabadidő-programok:

kirándulások, sportjátékok, közösségi játékok, táborújs.

Általános és középiskolás diákok jelentkezését várjuk.

A helyek száma korlátozott!

A táborral kapcsolatban az EMT kolozsvári titkárságán a következő elérhetőségeken lehet érdeklődni:

telefon: 0264-594042, 590825, e-mail: emt@emt.ro.

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók
2012. március-április (földtan–bányászat)

UDVARHELYI KENDOFF Károly halálának 20. évfordulója van március 1-én. Igazából a földrajzoktatás területén alkotott nagyot, de mint geológus is ténykedett egy rövid ideig. **Nyáradmagyaroson** született 1903. február 9-én. Alapfokú iskolái elvégzése után, alig 13 évesen, Kolozsvárt gyári munkásként dolgozni kezdett. 1921-ig kitanulta a vas-észtergályos mesterséget, ám vele majdnem párhuzamosan, a Mariannum tanítóképző intézetében tanítói oklevelet, végül 1923-ban, Budapesten, a tanárképző főiskolán földrajz–biológia–kémia szakos tanári diplomát is szerzett. Ezt követően a csonka Magyarországon maradt, és 1924–1929 között Mátészalkán tanított. Itt alakította ki azt az oktatói munkastílusát – mint a magyar szemléltető földrajzoktatás úttörője –, amellyel elismerést váltott ki magának. 1929-ben meghívták Szegedre, ahol a tanárképző főiskola gyakorló iskolájában földrajztanárként működött (1948-ig), egyidejűleg tanfelügyelőként is megbízást kapott. Közben, a Szegedi Egyetemen bölcsészdoktori diplomát szerzett 1942-ben. Ezt követően kapta geológusi megbízását a Magyar Királyi Földtani Intézetből: a gömöri karsztvidéken és Erdélyben – Nagyágón kutatót két éven át. 1948-tól a debreceni pedagógiai főiskola földrajz tan-székének vezetésével bízták meg, majd az egri, hasonló profilú főiskola tanára lett, 1970-beni nyugdíjazásáig. Budapesten halt meg 1992. március 1-én.

BITTSÁNSZKY Ede (Zsolna, 1832. március 7–1901. december 17. **Nagybánya**) bánya- és kohómérnök emlékét idézzük egy héttel később, születése 120. évfordulóján. Róla lapunk tavalyi évi utolsó számában (XXII/11–12) emlékeztünk, halála 110. évfordulóján.

MEZEI Zoltán (Madéfalva, 1927. március 8–2000. április 16. Kolozsvár) geológus–biológus születésének 90. évfordulóját ünnepelhetjük egy nappal később. Róla is megemlékeztünk már halálának 10. évében (EMT *tájékoztató* XXI/3–4.).

SCHMIDT Sándor bányamérnök 130 évvel ezelőtt, **Felsőbányán** született, 1882. március 12-én. 1904-ben szerzett bányamérnöki oklevelet Selmechbányán. Már ezt megelőzően, a nagybányai állami bányáknál volt gyakornok (1902–1904). Végzését követően, Petrosénybe került, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. bányavállalathoz.

A vállalat egy év után (1905-ben) Dorogra helyezte át, abba a városba, mellyel neve később összeforrott. 1911-ben már a dorogi üzem bányaigazgatója volt. Fiatal mérnökgárdát hívott maga köré, jórészt a korábbi petrosényi évekből ismert, megbízható munkatársakat. 1915-ben egy olyan szociális közsegfejlesztési tervet nyújtott be, mely Dorog kiépülésében, bányászati rangjának emelésében, városá alakulásában meghatározó volt. Munkástelepet, tisztviselőtelepet építtetett ki, így nem csoda, hogy 1922-ben a város diszpolgárának nevezték ki. 1929-ben XI. PIUSZ Pápa Nagy Szent Gergely Rend parancsnoki kérésztel tüntette ki. Ma Dorog legnagyobb lakónegyede az ő nevét viseli. 1933-ban ő volt az első bányamérnök, aki Magyarországon doktori diplomát szerzett. 1942–1944 között országgyűlési (felsőház) képviselő volt. Mivel már a Tanácsköztársaság ideje alatt üldözött, nemkívánatos személy volt, a szovjet rendszer szemében szálla maradt, így 1953. március 3-án, koholt vádak alapján letartóztatták. Alig két hónap múltán, rabkórházban halt meg, május 31-én, Budapesten. Csak 1989-et követően kapta meg az őt megillető elismerést. Az esztergomi-szénmedencéről írt monográfiáján kívül, számos jelentős cikket közölt a *Bányászati és kohászati lapokban*.

SCHMIDT Eligius Róbert Kossuth-díjas bányamérnök és geológus 110 évvel ezelőtt, **Karánsebesen** született 1902. március 23-án. Temesvárt végzett katonaiskolát, majd – a háborút követően – a Selmechbányáról Sopronba menekült bányamérnöki főiskolán tanult, ahol 1928-ban szerzett diplomát, majd a Kolozsvárról Szegedre menekített egyetemen bölcsészdoktor lett 1929-ben.

Wanek Ferenc

(folytatás az 5. oldalon)

EMT RENDEZVÉNYNAPTÁR – 2012

2012	 Tudományos konferenciák, szakmai találkozók	
IDŐPONT	RENDEZVÉNY MEGNEVEZÉSE	HELYSZÍN
márc. 29 – apr. 1.	XIV. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia	Arad
április 19-22.	XX. Nemzetközi Gépészeti Találkozó – OGÉT	Kolozsvár
május 11-13.	Sepsiszentgyörgyi EMT Napok	Sepsiszentgyörgy
május 10-13.	XIII. Földmérő Találkozó	Kolozsvár
június 7-10.	XVI. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO	Csíkсомlyó
június 21-24.	V. Tudománytörténeti Konferencia	Nagyvárad
augusztus 15-18.	A fizika, matematika és művészet találkozása az oktatásban, kutatásban	Marosvásárhely
október 11-14.	XIII. Energetika-Elektrotechnika Konferencia – ENELKO XXII. Számítástechnika és Oktatás Konferencia – SzámOkt	Gyulafehérvár
október 19-20.	XII. Erdészeti Szakkonferencia	Szászrégen
november 22-25.	XVIII. Nemzetközi Vegyészkonferencia	Nagyvárad

2012	 Tanulmányi versenyek, táborok, FIRKA	
IDŐPONT	RENDEZVÉNY MEGNEVEZÉSE	HELYSZÍN
január 14.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, II. forduló	Marosvásárhely
február	FIRKA 2011-2012/4	Kolozsvár
február 13.	Irinyi János, Hevesy György kémiaversenyek, I. forduló	–
február 27.	Vermes Miklós, Öveges József fizikaverseny, I. forduló	–
március 10.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, döntő	Budapest
március	FIRKA 2011-2012/5	Kolozsvár
március 13.	Irinyi János kémiaverseny, II. forduló	Kolozsvár
március 24.	Hevesy György kémiaverseny, II. forduló	Nagyvárad
április 28.	Vermes Miklós, Öveges József fizikaverseny, II. forduló	Kolozsvár
május 11-13.	Irinyi János kémiaverseny, döntő	Miskolc
május	FIRKA 2011-2012/6	Kolozsvár
május 18-20.	Öveges József fizikaverseny, döntő	Győr
június 18-21.	Vermes Miklós fizikaverseny, döntő	Sopron
június 25-30.	Természetkutató diáktábor	Algyógy
szeptember	FIRKA 2012-2013/1	Kolozsvár
október	FIRKA 2012-2013/2	Kolozsvár
november	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, I. forduló	–
december	FIRKA 2012-2013/3	Kolozsvár

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

(folytatás a 3. oldalról)

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

1930–1932 között állami ösztöndíjjal tanult a bécsi műszaki egyetemen, az ottani tudományegyetemen és a leobeni bányászati főiskolán. Közben, a pénzügyminisztérium bányászati főosztályán, mint geológus szakmérnök volt alkalmazásban. 1932-től a Magyar Királyi Földtani Intézet keretében kapott alkalmazást, ahol akkor osztálygeológusi rangig jutott. 1942–1944 között a Magyar-Olasz Ásványolaj Rt. ügyvezető igazgatója volt. 1945-től az Iparügyi Minisztérium Bányászati Osztályán dolgozott, ahol 1950-ben csoportvezetőnek léptették elő. Mindeközben (1939-től) a Budapesti Műszaki egyetemen tanított. 1951-től (az 1945-től Állami-vá módosított) Földtani Intézetben dolgozott újból, mint a vízföldtani osztály vezetője, majd 1966-tól haláláig (1973. július 23. Budapest) az Intézet főmunkatársa volt. Jelentőset alkotott, mint tektonikus, szénhidrogén-kutató és mint hidrogeológus. Ez utóbbi területen – PÁVAI VAJNA Ferenc (1886–1964) mellett – korának legkiválóbb artézis- és hévízkutatója volt, igen jelentős szakirodalmi munkássággal.

ABT Antaltól kevesen tudják, hogy nemcsak fizikusként – mégpedig a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem jeles professzoraként – alkotott kiemelkedőt, de geológusként is. Most, **Kolozsvárt** bekövetkezett halálának (1902. **április 2.**) 110. évfordulóján emlékezünk rá, földtani érdemeire összpontosítva.

Rézbányán született, 1828. november 4-én. 1950–1956 között Bécsben tanult mérnöki és matematika–fizika szakokon. 1857-től az ungvári, majd 1862-től a budai állami gimnázium tanáraként volt alkalmazásban. 1967-ben lépett a Magyarhoni Földtani Társulat tagjainak sorába, és ott volt KOCH Antal (1843–1927) mellett az 1869-ben megalakult Magyar Királyi Földtani Intézet első csapatában is. 1872-ben, mikor megalakult a Kolozsvári Tudományegyetem, KOCH Antallal egy időben kapta kinevezését a fizika tanszék élére. Itteni első nagyobb lélegzetű munkája, az 1878-ban megjelent *A Föld delejességének meghatározása*, világosan mutatja folyamatos kötődését a földtanhoz, jelesen a geofizikához. Kapcsolatát a földtannal a munkatárs és barát KOCH Antal nyilvánvaló jelenlétének köszönhetően tartotta meg. Rendszeresen ketten együtt bírálták el az egyetem által, a diákok számára kiírt ásvány- és földtani kutatói pályadíjakat. Minden bizonnyal, az ásványtannal behatóan foglalkozó barát hatására lett legfőbb kutatási területe az ásványok mágneses és elektromos tulajdonságainak kutatása. Sorra, a KOCH által korábban, vagy egyidejűleg kutatótt ásvány-előfordulásokról származtak feldolgozott mintái (moravicai magnetit, óradnai, jára-völgyi és alsópiáni pirhotin, oláhláposi kalkopirit, felsőbányai pirit, kakukkhegyi és dognácskai hematit, stb.). Mutatott be dolgozatot a Magyarhoni Földtani Társulat szakulésain, adományokkal gazdagította a Magyar Nemzeti Múzeum és az Erdélyi Múzeum ásványtárát, sőt, KOCH Antal távozásakor a Ferenc József Tudományegyetemről a budapestire, egy éven át ő tanította Kolozsvárot – SZÁDECZKY Gyula (1860–1935) kinevezéséig – az ásványtant és a földtant. KOCH Budapestre távozását követő évben kilépett a Földtani Társulat kötelékeiből.

SÜSSNER (vagy SÜSZNER) Ferenc bányamérnökről **április 9-én**, halálának 110. évfordulóján emlékezünk meg. Életéről nagyon keveset tudunk. Bár kiemelkedő egyénisége volt a magyar földtannak és bányászatnak, róla, összefüggően, csak RÉTHY Károly és TÓTH János alig két éve megjelent monográfiájában olvashatunk. Ezt igyekszünk most újabb adatokkal kiegészíteni. Talán Csehországban született, valószínű (nyugdíjazásának időpontját is figyelembe véve) valamikor az 1830-as évek elején, hiszen a Selmecbányai Bányászati Akadémiát 1855-ben végezte. 1873-ban Óradnán volt bányatiszt, majd 1884-ben a rézbányai bányahivatal főnökének nevezték ki. 1890-től a felsőbányai bányahivatal igazgatói tisztségét töltötte be (magyar királyi fő-bányatanácsosi rangban), 1905-beni nyugdíjazásáig. Tagja volt a Magyarhoni Földtani Társulatnak, valamint az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek, melynek megalakulásakor (1892), annak választmányába is bekerült. Csak feltételezhetjük, hogy Felsőbányán halt meg. Halálának pontos dátumát (1907. április 9.) a *Földtani közlönyből* (XXXVIII/1–3) tudtuk csak nagyítóval kikeresni. Érdekes, hogy a *Bányászati és kohászati lapok* értesítése szerint, halála hónapjában még tagságdíjat fizetett. Valószínűleg Felsőbányán temethették el. Talán nem reménytelen ottani helytörténészeknek kikutatni az anyakönyvi bejegyzést, vagy a

temetőben sírkövét fellelni. Legmaradandóbb hagyatéka a Radnai-havasok és környékének (a volt Naszodi „kerület” = román határőrvidék) földtani feldolgozása, mely az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadványában látott napvilágot 1877-ben. Arcképe számunkra még ismeretlen, pedig bizonyonnyal lapul valahol.

SZENTPÉTERY Zsigmond geológusra halálának (1952. **április 17.** Budapest) 60. évfordulóján emlékezünk. Nem erdélyi születésű, nem is itt halt meg, de mert neve összefonódott a Kolozsvári Tudományegyetem földtanoktatásával, beleillik évfordulós megemlékezésünk körébe. Nagykőrösön született 1880. július 17-én.

Szülővárosában tanult érettségi vizsgájával bezárólag. Egyetemi tanulmányait már Kolozsvárott és Münchenben végezte 1898 és 1902 között. 1903-ban természettrajz–földrajz szakos középiskolai tanári diplomát szerzett Kolozsvárott. 1902-től az itteni Tudományegyetemen SZÁDECZKY-KARDOSS Gyula, volt ásvány- és földtantanára mellett tanársegédként, majd adjunktusként működött. 1904-ben védte meg a doktorátusát, 1911-ben pedig közvetlen tárgykörből magántanári képesítést szerzett. Ekkori legkedveltebb kutatási témája az Erdélyi-szigetegység déli csoportja, különösképpen a Torockói-hegység ofiolitos kőzeteinek petrográfiaja volt. Nyilván, származása révén is, azok közé tartozott, akik 1919 után Szegedre követték a Kolozsvárról elmenekült egyetemet. Ott, 1923-ban nyilvános rendes tanári minősítést szerzett, s 1924-től az ásvány–földtani tanszék vezetője lett. E minőségében jó szervezőkészséggel erősítette meg a gyűjtemények és felszereltség nélkül maradt intézményt. Két ízben, 1927–29 és 1936–37-ben, a Természettudományi Kar dékánja is volt. Tudományos munkásságának elismeréseként, a Magyar Tudományos Akadémia 1929-ben levelező tagjává, majd 1946-ban rendes taggá választotta. 1940-ben az egyetem visszaköltözött Kolozsvárra, Szegeden hagyva a közben megerősödött leányintézményt. SZENTPÉTERY is visszatért, és itt vezette tovább a tanszékét, sőt, 1941–42-ben az egyetem rektori tisztségét is betöltötte. 1944. őszén, amikor a front közeledett a város felé, a magyar kormány elrendelte az egyetem kiürítését és a trianoni határokon túra való menekítését. Az erdélyi származású tanárok, szinte kivétel nélkül, ezt megtagadták, és a kis-magyarországi tanárok egy kemény magjával együtt, helyben maradtak. Ám SZENTPÉTERY Zsigmond Budapesten, a Magyar Nemzeti Múzeumban talált magának megfelelő munkahelyet. Ott dolgozott halála napjáig.

W.F.

FIÓKSZERVEZETI HÍREK

Sepsiszentgyörgy

Sepsiszentgyörgyi EMT NAPOK 2012

Az EMT-nek, mint civil társadalmi szerveződésnek, célkitűzései között szerepel a társadalom tagjainak, jelen esetben Háromszék lakóinak helyes és tudományos tájékoztatása műszaki és természettudományos témákban.

A talaj mint az emberiség egyik legfontosabb erőforrása, a fenntarthatóság szempontjából egy óriási fontossággal bír. Másrészt szülőföldünkön egyik fontos megélhetési lehetőség a mezőgazdaság és állattenyésztés szempontjából.

Program

2012. május 11., péntek 12 óra:

Hogyan védjük a talajt – verseny tanulóknak az Ady Endre Általános Iskolában

2012. május 12., szombat 10 óra:

A talaj, az élővilág fenntartója – tudományos konferencia a következő témakörökkel:

- talajvédelem és törvénykezés hazánkban,
- talajtípusok Háromszéken,
- talajszerkezet, szerves és szervetlen összetevők,
- erózió és talajszennyeződés,
- a talaj vízellátása, öntözőrendszerek,
- talajjavítás, termékenység, élővilág.

2012. május 13., vasárnap 9 óra:

Tematikus kirándulás talajtípusok-élővilág témakörben a következő útvonalon: Réty-Szacsva-Prázmár-Aldoboly.

Szakács Zoltán, elnök, Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezet

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny budapesti döntő 2012

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által szervezett Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny döntőjére 2012. március 10-én került sor Budapesten, az ELTE Informatikai Karán. Az erdélyi csapat 12 diákját Demeter Csaba tanár úr kísérte a versenyre, ahol a tanulók a következő eredményeket érték el:

II. Kategória (IX-X. osztály)

3-4. hely: *Kolumbán Antal-György*, Tamási Áron Elméleti Líceum, Székelyudvarhely, felkészítő tanára: Godra Hajnal

11. hely: *Doloczi Dalma*, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Demeter Csaba

12. hely: *Kurkó Mihály Zolt*, Márton Áron Gimnázium, Csík-szereda, felkészítő tanára: Demeter István-Hunor

18. hely: *Képes Tamás*, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Demeter Csaba

19. hely: *Csutak Balázs*, Márton Áron Gimnázium, Csík-szereda, felkészítő tanára: Demeter István-Hunor

33. hely: *Maier Kurpé Erik*, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Demeter Csaba

40. hely: *Szász Tamás*, Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár, felkészítő tanára: Demeter István-Hunor

III. Kategória (XI-XII. osztály)

10-11. hely: *Komán Zsombor*, Áprily Lajos Főgimnázium, Brassó, felkészítő tanára: Bálint Ferenc

10-11. hely: *Demény Dávid*, Tamási Áron Elméleti Líceum, Székelyudvarhely, felkészítő tanára: Szélyes Emőke

19. hely: *Simon Vasile*, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, felkészítő tanára: Demeter Csaba

23. hely: *Borsos Tamás*, Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely, felkészítő tanára: Jakab Irma-Tünde

44. hely: *Megyesi Attila*, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Demeter Csaba

Gratulálunk a kiváló eredményekhez
a diákoknak és a tanároknak!

Rövid tájékoztatás a 2012. évi,

8. Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny

elődöntőről

A Neumann versenynek idén három elődöntőjére került sor. Kettőt a Vajdaságban tartottak, Magyarokánzsán az általános iskolásokét, Zentán a középiskolásokét, egyet pedig Erdélyben. 2012-ben összesen 55 általános iskolás és 89 középiskolás, tehát 144 diák pályázata érkezett a versenyre. A legtöbb pályázat az oktató és az alkalmazói programokból érkezett, alig kevesebb pedig digitális berendezésekből és számítógéppel támogatott tervezésből.

A döntő 2012. március 22-24. között lesz Szekszárdon az I. Béla Gimnázium, Informatikai Szakközépiskola, Kollégium, Általános Iskola és Óvoda épületében (7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.). Erre a fordulóra a zsűri 108 pályamunkát választott ki, ami a Garay-Neumann versenyek 28 éves történetében rekord.

Kovács Győző

Hevesy György – Irinyi János Kémiaaverseny I. és II. forduló

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT a 2011/2012-es tanévre is meghirdette az általános és középiskolásoknak szóló Hevesy György – Irinyi János Kémiaaversenyeket. A versenyek célja: tehetségnevelés (problémamegoldó, megfigyelő, kísérletező képességek fejlesztése).

Az első fordulóra 2012. február 13-án került sor, melyre Erdély 45 iskolájából több mint 600 diák jelentkezett.

Az EMT versenyszervező bizottsága a beküldött dolgozatokat ellenőrizte, kiértékelte, az eredményeket összesítette és az elért pontszámok alapján a legjobbak (15 VII., 15 VIII. osztályos diák a Hevesy György, valamint összesen 20 IX-XI. osztályos diák az Irinyi János versenyen) vesznek részt a II. fordulón. A Hevesy György Kémiaaverseny erdélyi döntőjére 2012. március 24-én kerül sor a nagyváradi Ady Endre Líceumban.

A IX-XI. osztályos diákoknak szóló Irinyi János Kémiaaverseny II. fordulójának – erdélyi döntőjének – megszervezésére 2012. március 13-án, kedden került sor a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyészmérnöki Karán.

A jelenlevő 20 diákot és kísérő tanáraikat Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke, valamint Szabó Csilla, a Román Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium, Kisebbségi Oktatásért Felelős Igazgatóságának tanácsosa köszöntötte.

Az egy órás gyakorlati próba után a diákok három órás írásbeli vizsgán mérettettek meg.

A díjkiosztásra délután 6 órakor került sor az egyetemen, ahol a legjobb eredményeket elért 6 diákot díjazták az alábbiak szerint:

- I. díj – Farkas-Páll Kristóf, Nagyvárad, Ady Endre Líceum (X. oszt.) felkészítő tanára Ciubotariu Éva;
- II. díj – Dudás Ádám, Nagyvárad, Ady Endre Líceum (XI. oszt.), felkészítő tanára Ciubotariu Éva;
- III. díj – Lestyán Attila, Kézdivásárhely, Nagy Mózes Líceum (XI. oszt.), felkészítő tanára Rozsnyai Árpád;
- Dicséret – Curkó Árpád, Csík-szereda, Márton Áron Gimnázium (X. oszt.), felkészítő tanára Bilibók Katalin;
- Dicséret – Fülöp Andrea, Kézdivásárhely, Nagy Mózes Líceum (X. oszt.), felkészítő tanára Rozsnyai Árpád;
- Dicséret – Léva Norbert, Kézdivásárhely, Nagy Mózes Líceum (X. oszt.), felkészítő tanára Rozsnyai Árpád;

Ezen diákok továbbjutottak az Irinyi János Kémiaaverseny magyarországi döntőjére, melynek időpontja és helyszíne 2012. május 11-13., Miskolc.

Ezúton köszönetet mondunk az egyetem munkatársainak, akik lelkes munkájukkal hozzájárultak a verseny zökkenőmentes lebonyolításához, támogatóinknak, akik értékes adományaikkal járultak hozzá a verseny díjazásához, valamint a szaktanároknak felkészítő munkájukért.

Pap Tünde, programszervező

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik:	Horváth Erika, Pap Tünde Pap Zsuzsa, Prokop Zoltán
Cím:	Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút (Magyar u.) 116. sz.
Postacím:	400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.
Tel./fax:	0264-590825; 0264-594042; 0744-783237
E-mail:	emt@emt.ro
Honlap:	http://www.emt.ro

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
O.P. 1, C.P. 140